

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
SECOND SEMESTER
Subject: Urban Sociology (SOCMJC-204)

Date: 17/12/2025

Total marks: 30

Time: 10.00 am to 11.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions as per the Instructions.

2) Figures to the right indicate full marks.

3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any ONE of the following questions in 500 words. (1X15 marks) (15)**
1) Explain the definitions of urban sociology given by various sociologists and describe the emergence and development of urban sociology
2) Explain the interrelationship between industrialization and urbanization.
3) Explain the causes of slum formation in urban areas and suggest solutions.
- Q. 2) Answer any ONE of the following questions in 300 words. (1X10 marks) (10)**
1) Explain the push and pull factors responsible for migration
2) Describe the nature of the family system in urban structure.
- Q. 3) Answer any ONE of the following questions in 100 words. (1X5 marks) (05)**
i) What impact has urbanization had on the caste system?
ii) Define Civilization.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (१ X १५) (१५)**
१) विविध समाजशास्त्रज्ञानी केलेल्या नागरी समाजशास्त्राच्या व्याख्या सांगून नागरी समाजशास्त्राचा उदय व विकास कसा झाला ते लिहा
२) औद्योगीकरण आणि नागरीकरण यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.
३) नागरी भागात गलिच्छ वस्त्या निर्माण होण्याची कारणे आणि त्यावरील उपाय लिहा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर ३०० शब्दांमध्ये लिहा. (१ X १०) (१०)**
१) स्थलांतरास कारणीभूत असलेले वेधक व प्रेषक घटक स्पष्ट करा.
२) नागरी संरचनेतील कुटुंबसंस्थेचे स्वरूप सांगा.
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर १०० शब्दांमध्ये लिहा. (१ X ०५) (०५)**
अ. नागरीकरणामुळे जातिव्यवस्थेवर काय परिणाम झाला आहे?
ब. सभ्यता म्हणजे काय?